

Nr 24.

Ankom till Riksdagens kansli den 6 maj 1911 kl. 2 e. m.

Betänkande, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående införsel, tillverkning och försäljning af sackarin m. m., dels ock en i ämnet väckt motion.

Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 10 mars 1911 har Kungl. Maj:t i en till Riksdagen aflåten proposition, nr 172, som hänvisats till bevillningsutskottet, föreslagit Riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Förordning angående införsel, tillverkning och försäljning af sackarin m. m.

1 §.

Med sackarin förstås i denna förordning alla konstgjorda ämnen, hvilka kunna användas som sötmedel och hafva högre sötma än raffineradt rör- eller betsocker men icke motsvarande näringsvärde.

Bihang till Riksd. prot. 1911. 5 Saml. 1 Afd. 24 Häft. (Nr 24.) 1

2 §.

Förutom i fall, som i 3, 4 och 5 §§ stadgas, är det förbjudet

- a) att till riket införa sackarin och sackarinhaltiga närings- och njutningsmedel;
- b) att tillverka sackarin;
- c) att vid yrkesmässig tillverkning af närings- och njutningsmedel tillsätta sackarin; samt
- d) att till salu hålla eller utlämna sackarin och sackarinhaltiga närings- och njutningsmedel.

3 §.

Sackarin må af apoteksföreståndare i riket införas.

4 §.

Inom landet må tillverkning af sackarin äga rum under de villkor och den kontroll, Kungl. Maj:t för hvarje särskildt fall föreskrifver; dock må den tillverkade varan, såvidt den ej blifver föremål för utförsel, endast försäljas eller utlämnas till apoteksföreståndare.

5 §.

Sackarin må hållas till salu å apotek samt därifrån försäljas eller utlämnas, dock icke annorledes än:

- a) till föreståndare för annan apoteksinrättning mot hans egenhändiga kvitto;
- b) för medicinskt ändamål till namngifven person på af behörig läkare, tandläkare eller veterinär i föreskrifven form utfärdadt och företedt originalrecept; och skall den erhållna mängden sackarin kvitteras af mottagaren vid hvarje expedition af receptet;
- c) i sackarintabletter af på sin höjd 110-faldig sötma, i originalförpackning (glasrör) från fabrik eller apotek, till ett antal hvarje gång af högst 100 stycken, innehållande tillsammans ej öfver 1,6 gram rent sackarin, mot rekvirentens egenhändigt undertecknade, daterade kvitto, hvarvid recept ej erfordras;
- d) för vetenskapligt ändamål på rekvisition af föreståndare för vetenskaplig institution, lydande under någon af rikets akademier eller högskolor, eller ock

annan vetenskaplig institution eller offentligt undersökningslaboratorium, som åtnjuter understöd af stat eller kommun;

och skola dylika rekvisitioner vara försedda med rekvirentens egenhändiga namnteckning samt, med utsättande af år och dag, af honom personligen kvitterade;

e) till fabrikant, som af kommerskollegium erhållit tillståndsbevis att för tillverkning af andra varor än närings- och njutningsmedel från visst apotek inköpa sackarin, mot rekvirentens egenhändigt undertecknade, daterade kvitto, hvarvid för hvarje gång skall å tillståndsbeviset antecknas den utlämnade mängden sackarin och dagen för utlämnandet, bestyrkt genom apoteksföreståndarens egenhändiga namnteckning. Sådant tillståndsbevis må endast för ett år i sänder utfärdas och skall innehålla uppgift på den största mängd sackarin, som under nämnda tid må inköpas.

6 §.

Den, som till riket inför eller försöker att dit införa sackarin utan att vara därtill berättigad, äfvensom den, som inför eller försöker införa sackarinhaltiga närings- och njutningsmedel, böte från och med 20 till och med 500 kronor och hafve förbrutit varan.

7 §.

1. Idkar någon tillverkning af sackarin utan att vara därtill berättigad eller tillsätter någon sackarin vid yrkesmässig tillverkning af närings- och njutningsmedel, böte från och med 50 till och med 500 kronor och hafve förbrutit den olofligen tillverkade varan.

2. Bryter den, som enligt 4 § fått tillstånd att tillverka sackarin, mot de för sådan tillverkning föreskrifna villkor eller försäljer eller utlämnar han den tillverkade varan inom landet till annan än apoteksföreståndare, böte från och med 50 till och med 500 kronor.

8 §.

1. Den, som håller till salu, säljer eller utlämnar sackarin utan att vara därtill berättigad, äfvensom den, som idkar försäljning af närings- och njutningsmedel, tillsatta med sackarin, böte från och med 100 till och med 500 kronor och hafve förbrutit det sackarin och de sackarinhaltiga varor, som af honom innehafvas.

2. Bryter den, som enligt 5 § är berättigad att sälja eller utlämna sackarin, mot föreskrifterna i samma §, böte från och med 50 till och med 500 kronor.

3. Finnes medhjälpare å apoteksinrättning saker till förseelse, som i mom. 2 sägs, böte i enlighet med hvad där stadgas, och vare apoteksföreståndaren, där han icke prövas delaktig i öfverträdelsen, fri från ansvar.

9 §.

Beträdes någon med att innehafva sackarin utan att kunna visa behörig åtkomst därtill enligt de vid tiden för dess anskaffande gällande stadganden, böte från och med 5 till och med 50 kronor och hafve förbrutit varan.

10 §.

Den, som under tid, då han är ställd under åtal för förbrytelse mot denna förordning, fortsätter samma förbrytelse, skall, när han lagligen varder förvunnen härtill, för hvarje gång stämning utfärdats och delgifvits, fällas till de böter, som äro stadgade för sådan förbrytelse.

11 §.

1. Allmän åklagare skall, då enligt denna förordning vara är att anse såsom förbruten, verkställa beslag därå.

2. Tulltjänsteman åligger att, då införsel af sackarin eller sackarinhaltiga varor finnes ske i strid mot denna förordnings föreskrifter, belägga varan med beslag.

12 §.

Åtal för öfverträdelse af föreskrifterna i denna förordning anhängiggöres vid allmän domstol och utföres af allmän åklagare.

13 §.

1. Böter, som ådömas enligt denna förordning, äfvensom det för förbrutet gods erhållna belopp, därest detsamma varder försäldt, tillfalle med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren.

Är åklagaren icke tillika beslagare, tage denne hälften af åklagarens andel.

2. Saknas tillgång till böternas gäldande, förvandlas de efter allmän strafflag.

14 §.

De närmare föreskrifter, hvilka, utöfver hvad denna förordning innehåller, må erfordras för tillsyn å efterlefnaden af densamma, meddelas af Konungen.

Beträffande hvad chefen för finansdepartementet vid föredragning inför Kungl. Maj:t af detta ärende anfört till statsrådsprotokollet tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen.

Vidare har i en inom Andra kammaren af herr *Eriksson* i Grängesberg väckt motion, nr 360, hvilken likaledes hänvisats till bevillningsutskottets behandling, hemställt, *Motion II:360.*

»att Riksdagen måtte afslå Kungl. Maj:ts proposition, nr 172, med förslag till förordning angående införsel, tillverkning och försäljning af sackarin m. m.»

Till stöd för detta sitt yrkande har motionären anfört följande:

»I proposition nr 172 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning angående införsel, tillverkning och försäljning af sackarin. Denna proposition inkom till Riksdagen den 10 april, två dagar efter sedan Riksdagens påskferier inträdt. De propositioner som inkomma till Riksdagen under denna tid kunna icke af Riksdagens ledamöter bli föremål för granskning förr än då de återkomma från sina respektive hemorter efter påsk. Tillfölje af annat kräfvande riksdagsarbete kan det bli alldeles omöjligt för många att på de få dagar af motionstiden som då återstå hinna bilda sig en bestämd mening om de framlagda förslagen. De beröfvas på detta sätt sin motionsrätt. Visserligen har icke grundlagen någon bestämmelse om påskferier, men dessa äro nu så länge praktiserade, att äfven Regeringen borde veta om dem. Det vill synas mig som om Regeringen borde kunna till Riksdagen öfverlämna eventuella propositioner antingen före eller efter påskferierna. Jag kan icke finna, att Regeringens eller Riksdagens arbete därigenom skulle på

minsta sätt betungas, men de särskilda riksdagsmännens motionsrätt i sin helhet bevaras.

Nämnda kungl. proposition afser att, i stort sedt, förbjuda användning af sackarin för annat än medicinska och vetenskapliga behof. Motiven för sackarinförbudet angifves vara dels behof af skydd mot illojal konkurrens näringsidkare emellan och skydd för allmänheten mot förfalskning af närings- och njutningsmedel, dels ock statsfinansiella hänsyn samt hänsyn till vår sockerindustri och därmed sammanhängande näringar.

Inom alla näringsgrenar pågår både lojal och illojal konkurrens skilda yrkesutöfvare emellan. Att den illojala konkurrensen är ett ondt som bör motarbetas därom synas alla kunna vara eniga. Dock kan ifrågasättas, huruvida den illojala konkurrensen är större inom de få näringsgrenar där sackarin kan komma till användning än i öfrigt. Men om så skulle vara fallet och detta i så hög grad att lagstiftningen särskildt för deras del bör ingripa, synes detta kunna ske på annat sätt än genom allmänt sackarinförbud.

Det vill synas, som om man kunde nå samma mål genom att vid högt vite förbjuda användning af sackarin vid tillverkning och försäljning af närings- och njutningsmedel, där icke detta genom meddelande å själfva varan eller å transportkärlet angifvits. Genom en sådan lagstiftning synes äfven allmänhetens kraf på skydd mot förfalskning kunna vinnas. En lagstiftning mot förfalskning af närings- och njutningsmedel bör dock icke begränsas endast till de fall, där sackarin användes i stället för socker, genom andra medel sker helt säkert förfalskning af födoämnen i långt större omfattning och ofta på hälsofarligt sätt.

Sackarin torde i vårt land hufvudsakligast användas vid läskedrycksfabrikationen. Då detsamma icke är hälsofarligt kan i detta fall förfalskningen icke vara af någon större betydelse för konsumenten. Vidare användes sackarin på något håll inom landet för sötning af svagdricka. Då maldrycksförordningen förbjuder bryggare att tillsätta sackarin går härvid till på så sätt, att bryggaren vid aflämnandet af ett parti svagdricka till en köpare äfven lämnar ett litet paket sackarin som då köparen själf tömmer i drickskärlet. I detta fall kan man icke tala om förfalskning. Den som köper svagdricka och finner detsamma behöfva vara något sötare och då själf tillsätter sötningssmedel kan icke tala om att han fått förfalskade varor. I öfrigt torde icke sackarin ha någon större användning vid tillverkning af närings- och njutningsmedel.

Sackarin har icke något näringsvärde men är genom sin stora sötningförmåga — 400 å 500 gånger sockrets — en billig krydda.

För flera ändamål kan sackarin med stor fördel användas som surrogat för socker t. ex. vid sötning af lingon och andra sura frukter m. m.

Då socker icke enbart är en krydda utan har ett betydande näringsvärde vore det önskligt, att alla husmödrar i vårt land kunde ha råd köpa detta vid syltning. Men statsmakterna har genom sin skattepolitik dragit försorg om att detta för många fattiga är en omöjlighet. För en stor del af befolkningen i norra Sverige är lingon ett alldeles nödvändigt tillskott i den i öfrigt torftiga födan. Om nu dessa fattiga familjer på ett billigt och oskadligt sätt genom användning af sackarin kunna göra lingonen smakligare, hvarför skall detta förvägras dem? Det vill synas mig som om man i vårt fattiga och karga land hellre borde understödja och uppmuntra ett billigare lefnadssätt än att motarbeta detsamma.

Det andra skälet för sackarinförbud är att sackarinförbrukningen minskar statens inkomster af sockerskatten. I den kungl. propositionen antages statskassornas minskade inkomster därigenom för närvarande uppgå till 472,500 kronor. Detta belopp torde dock vara alldeles för högt tilltaget. År 1909 uppgick, enligt det i tullverket antecknade värdet, importen till 3,727 kilogram. Äfven om man antager att en väsentlig import ägt rum på sådant sätt att den icke af tullverket kunnat registreras, synes dock kontrollstyrelsen beräknat den för högt då den antagits uppgå till cirka 7,000 kilogram. Men äfven om importen verkligen skulle vara så pass betydande, är därmed ingalunda bevisadt att sockerkonsumtionen skulle stiga i motsvarande proportion om sackarinförbud genomföres. Förutom det sackarin som användes för medicinskt och vetenskapligt ändamål eller för sådana tekniska behof att det icke kan ersättas med socker, kommer i många fall icke socker att tagas som ersättning, då det är så afsevärdt mycket dyrare. Den förlust statskassan genom sackarinförbrukningen lider blir i alla händelser ganska ringa och då man tager hänsyn till att de som egentligen förbruka sackarin så rikligen få bidra till statskassan genom andra konsumtionsskatter synes detta skäl icke vara tillräckligt för ett bifall till den föreslagna förordningen.

Sockerindustrien i vårt land är af lagstiftningen så väl gynnad och sockerförbrukningen per innevånare så stor i jämförelse med andra länders, att den väl tål det lilla intrång sackarinförbrukningen kan göra. Som skydd för sockerindustriens intressen är lagen icke nödvändig.

Förevarande kungl. proposition är föranledd af en Riksdagens skrifvelse af den 20 maj 1902, då Riksdagen begärde att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, hvilka särskilda åtgärder beträffande importen af och rörel-

sen med artificiella sötämnen borde vidtagas, samt därefter för Riksdagen framlägga förslag till de närmare bestämmelser, hvartill denna utredning kunde föranleda. Då denna skrifvelse af Riksdagen beslutades användes sackarin i stor utsträckning af bryggare för sötning af maltdrycker. Detta förhållande kunde icke undgå Riksdagens uppmärksamhet och torde ha varit förnämsta anledningen till Riksdagens beslut. Redan året därpå antogs den nya maltdrycksförordningen som stadgar absolut förbud för bryggaren att använda sackarin. Man kan sålunda säga att Riksdagen redan 1903 fått svar på sin skrifvelse. Tullverkets uppgift om sackarinimporten under olika år pekar i samma riktning.

År 1902 importerades sackarin för 115,900 kronor, 1903 för 58,000 kronor men år 1904 endast för 2,706 kronor. År 1907 hade åter värdet af importen stigit till 35,235 kronor för att 1908 uppgå till 33,597 kronor och 1909 till 33,543 kronor. Före 1903 års maltdrycksförordnings ikraftträdande utgjorde sålunda importen cirka 3½ gånger den nuvarande. Under de tre sista åren har importen hållit sig i det närmaste konstant utan tendens till stegring och dessa siffror ge icke heller anledning till oro för att förbrukningen hastigt skall ökas.

De skäl, som af föredragande departementschefen anförts som stöd för förordningen, synas mig sålunda icke öfvertygande.»

Utskottet.
1902 års riksdags
dagsskrifvelse

Såsom chefen för finansdepartementet i sitt yttrande till statsrådsprotokollet i förevarande ärende anført, anhöll 1902 års Riksdag (skrifvelse nr 143), med föranledande af två inom Andra kammaren väckta motioner, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, hvilka särskilda åtgärder beträffande importen af och rörelsen med artificiella sötämnen borde vidtagas, samt därefter för Riksdagen framlägga förslag till de närmare bestämmelser, hvartill denna utredning kunde föranleda.

Vid tiden då denna skrifvelse afläts var rörelsen med de artificiella sötämnena i vårt land reglerad blott genom den ännu i hufvudsak likalydande tulltaxerubriken *Apoteksvaror*. Enligt denna fingo dylika sötämnen införas af apotekare, hvilka åtnjöto tullfrihet för varan, samt, efter vissa myndigheters hörande, af vetenskapsmän och, efter kommerskollegii pröfning, af näringsidkare, som styrkte sig hafva behof af dylika ämnen för åstadkommande af sina tillverkningar. Import af andra personer eller i annan ordning var icke medgifven, och härutinnan har icke sedermera någon ändring vidtagits.

I sin ofvanberörda skrifvelse anförde Riksdagen till en början, att berörda bestämmelser torde hafva åsyftat, att ifrågavarande sötämnen väsentligen borde komma till användning för farmaceutiska och medicinska

ändamål; trots att så godt som hela importen af sackarin syntes ske genom apotekare, hade likväl, enligt hvad företagna undersökningar utvisat, de artificiella sötämnen funnit en vidsträckt användning inom landet vid tillverkningen af allehanda närings- och njutningsmedel; och det saknades ej anledning antaga, att denna användning komme att tilltaga.

Därefter följer i Riksdagens skrifvelse en utveckling af de skäl, som föranledt framställningen.

Först berördes den statsfinansiella synpunkten, i det att Riksdagen framhöll, hurusom statsmakterna hade så ordnat, att sockerfabrikationen lämnade statsverket högst afsevärda inkomster, som icke utan kännbara olägenheter kunde i väsentlig mån minskas. I samband härmed framhöll Riksdagen, att en mera betydlig sackarinförbrukning icke blott gjorde intrång på sockerindustriens berättigade intresse, utan äfven innebure våda för jordbruket, då ju stora delar af landet ägnade sig åt en lönande betodling, som gifvetvis måste förminskas, ifall en tilltagande sackarinförbrukning minskade sockeromsättningen.

Härefter öfvergick Riksdagen till att beröra förhållanden, som enligt Riksdagens mening vid frågans behandling äfven förtjänade det allra största afseende. Riksdagen anförde i sådant hänseende, att, då en del näringsidkare vid tillverkningen af varor, för hvilka erfordrades sötmedel, härtill använde sackarin, som icke ägde något som helst näringsvärde, i stället för socker, så uppstode häraf ett tvåfaldigt missförhållande, nämligen dels illojal konkurrens olika näringsidkare emellan, dels att allmänheten lockades att köpa en vara, som utgäfves för något annat än den i verkligheten vore.

I samband härmed ville Riksdagen antyda de olägenheter, som hotade den för landet så ytterst viktiga nykterhetsrörelsen, om svagdricka och öfriga icke berusande läskedrycker genom sackarintillsats försämrades.

Vidare framhölls hvad Riksdagen ville beteckna såsom en försvärande omständighet, nämligen att det ofta vore den mindre bemedlade, som utsattes för att bli offer för detta missbruk. Man hade kallat sackarinet den fattiges socker. Härpå kunde med allt skäl svaras, att den mindre bemedlade icke borde förledas att använda sina blygsamma inkomster till förvärf af varor utan näringsvärde.

Beträffande slutligen den stundom hörda invändningen, att det mesta dels vore sjuka personer, som använde sackarin och liknande ämnen, samt att dessa därför borde hållas i ett lågt pris, behöfde endast erin-

ras, att en verksam lagstiftning på ifrågavarande område icke behöfde onödigt försvåra erhållande af sackarin på apoteken.

*Utskottets
yttrande.*

Sedan denna Riksdagens skrifvelse afläts, hafva, såsom chefen för finansdepartementet enligt ofvan omförmälda statsrådsprotokoll erinrat, beträffande maldrycker och svagdricka vissa bestämmelser i gällande förordningar införts, hvilka afse att förebygga, att maldrycker, särskildt svagdricka, försättas med sackarin. Dessa föreskrifter kunna emellertid icke förhindra, att sackarin tillsättes efter det varan lämnat bryggeriet utan att konsumenten alltid äger vetskap om förhållandet. Kändt är i alla händelser, att sådan tillsättning fortfarande förekommer i stor utsträckning.

Om sålunda hittills vidtagna lagstiftningsåtgärder icke visat sig fullt effektiva på det område de afse, tillkommer ytterligare det förhållandet, att på andra områden för tillverkning och tillhandahållande åt allmänheten af närings- och njutningsmedel — särskildt vid läskedryckstillverkningen — användningen af sackarin alltjämt fortgår obehindrad af hvarje åtgörande från statsmakternas sida; och torde vid sådant förhållande med fog kunna sägas, att hvad Riksdagen år 1902 anförde såsom skäl för en lagstiftning i ämnet fortfarande i det hela äger giltighet.

Särskildt vill utskottet framhålla, att de synpunkter, som, enligt hvad ofvan anförts, 1902 års Riksdag tillmätte stor betydelse, nämligen att sackarinets användande vid beredning af vissa närings- och njutningsmedel innebär illojal konkurrens och tillika medför allmänhetens vilseledande, fortfarande kvarstå orubbade.

Beträffande sackarinets hälsofarlighet synas de medicinska auktoriteterna icke vara fullt ense. Under det att man i Tyskland, Österrike och Danmark likasom i Sverige ansett sackarinet, användt såsom sötningemedel för hvarjehanda närings- och njutningsmedel, icke vara hälsovådligt, lär i Frankrike en af regeringen för undersökning af denna fråga tillsatt kommission hafva uttalat, bland annat, att sackarinet fördröjer och försvårar kroppens förmåga att tillgodogöra sig den tillförda näringen, ökar antalet fall af dyspepsi och därför utslutande bör finna användning för terapeutiska och farmaceutiska ändamål. På samma ståndpunkt lära äfven de medicinska myndigheterna i Ungern hafva ställt sig. Men äfven om man bortser från frågan om sackarinets hälsovådlighet, kvarstår dock alltid, att detsamma är i saknad af hvarje näringsvärde, under det att sockret är ett synnerligen värdefullt och för kroppen behöfligt näringsmedel. För staten såsom värdare af folkhälsan kan det då icke vara likgiltigt, om vid beredningen

af närings- och njutningsmedel sackarinet undantränger sockret. Och då allmänheten i de flesta fall torde få betala en med sackarin beredd vara lika dyrt som om den vore tillsatt med socker, har allmänheten äfven ur ekonomisk synpunkt anspråk på att blifva skyddad för sådana förfalskningar. Också har lagstiftningen i så godt som alla europeiska länder reglerat import och tillverkning af sackarin.

Motionären i frågan har nu framhållit, att, därest den illojala konkurrensen skulle göra sig mera gällande inom de näringsgrenar, där sackarin kan komma till användning, än i öfrigt och lagstiftningen sålunda särskildt för deras del finnes böra ingripa, detta enligt hans förmenande borde kunna ske på annat sätt än genom allmänt sackarinförbud. Han har därvid såsom en utväg anvisat införande af förbud mot användning af sackarin vid tillverkning och försäljning af närings- och njutningsmedel, där icke sackarintillsatsen genom meddelande å själfva varan eller å transportkärlet angifves. Genom en sådan lagstiftning anser motionären äfven allmänhetens kraf på skydd mot förfalskning kunna erforderligen tillgodoses. Såsom ofvan är påpekadt, har i flertalet europeiska länder lagstiftning beträffande sackarin redan blifvit införd. Man har sålunda hos oss nu fördelen att i detta ämne kunna tillgodogöra sig den erfarenhet, som utomlands på olika håll vunnits. Särskildt erbjuder den i bilaga till propositionen i ämnet omförmälda utvecklingen i Tyskland af lagstiftningen på ifrågasvarande område ett lärorikt exempel. Den visar, att så länge vederbörande yrkesutöfvare hafva obehindrad tillgång till sackarin, lockar den stora vinst, man genom dess användning kan bereda sig, till öfverträdelse och kringgående på mångahanda sätt af bestämmelser, meddelade i den riktning motionären ifrågasatt, och att frågan näppeligen kan tillfredsställande lösas på annan grundval än den, hvarpå den kungl. propositionen blifvit i öfverensstämmelse med samtliga i ärendet hörda myndigheters tillstyrkan byggd.

Framhållas bör i detta sammanhang, att den föreslagna lagstiftningen, i enlighet med hvad Riksdagen år 1902 uttalade såsom önskvärdt, icke onödigt försvårar sackarinets erhållande å apoteken för dem, som på grund af sjukdom däraf äro i behof, likasom ock att den möjliggör lätt åtkomst äfven utan läkares recept af sackarin i mindre kvantiteter för äfven andra än sjuka, hvilka önska erhålla detsamma tillfälligtvis.

Beträffande vissa ändringar i nu gällande författningar angående maltdrycker m. m., som påkallas af några i det kungl. förslaget upptagna bestämmelser, lär Riksdagen, efter hvad utskottet inhämtat, hafva att inom kort motse förslag från Kungl. Maj:t.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med afslag å herr Erikssons i Grängesberg förevarande motion, II:360, måtte bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 172.

Stockholm den 5 maj 1911.

På bevillningsutskottets vägnar:

ALEXIS HAMMARSTRÖM.

Reservation:

af herrar *Ericsson* i Ofvanmyra, *Olofsson*, *Eriksson* i Grängesberg, *Kobb* och *Wilson* med yrkande,

att Riksdagen måtte afslå Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 172.

Herrar *Jespersion*, *Bromée* i Billsta och *Kvarnzelius* hafva anhållit få antecknadt, att de icke deltagit i behandlingen af detta ärende inom utskottet.
